

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Bitlis'in Tatvan ilçesi belediyesinin Sayıştay 2022 Denetim raporunda 34 bulgu/usulsüzlük tespitine yer verilmiştir. Bir ilçe belediyesine göre çok sayıda usulsüz işlemin tespit edilmesi vahim bir duruma işaret etmektedir. Bu açıdan Tatvan Belediyesi 2022 Sayıştay Denetim Raporu'nda tespit edilen hususların araştırılması ve kamu yararına göre gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 115 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması gereğini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin OLAN

Bitlis Milletvekili

Semra ÇAĞLAR GÖKALP

Bitlis Milletvekili

GEREKÇE

Sayıştay kamu mali yönetiminin hukuka uygun olarak yürütülmesi ve kamu kaynaklarının korunması, hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılması sağlamak için denetim yapmakla yükümlüdür. Ancak son dönemlerle Sayıştay denetim raporlarından görüldüğü üzere denetimlerin kapsamının oldukça daraltılması bir yana tespit edilen sınırlı hususlara dair bile kamu idareleri düzeltici veya önleyici herhangi bir faaliyet yürütmemektedirler. Bu durum Sayıştay Denetim Raporlarında her yıl aynı bulguların tespit edilmesinden de anlaşılmaktadır.

Bitlis Tatvan Belediyesi sık sık yolsuzluk ve usulsüzlük iddiaları ile gündeme gelmektedir. Belediye Başkanı Mehmet Emin Geylani'nin belediyeye ait neredeyse bütün taşınmazları satışa çıkarması, usulsüz bir şekilde yapılan ihaleler, akrabalarını belediyede işe alması gibi birçok iddia kamuoyuna yansımıştır. Ayrıca bu iddiaları gündeme getiren gazeteci Sinan Aygül Mehmet Emin Geylani'nin aynı zamanda akrabaları olan korumalarının saldırısına uğramıştır.

Basına ve kamuoyuna yansıyan bu bilgilerin yanı sıra Bitlis Tatvan Belediyesi 2022 Sayıştay Denetim Raporu'nda da 34 bulguya yer verilmiştir. Sayıştay bulgularında:

Tatvan Belediyesi'nin borç stokunun yasal limitin 124.075.058,74 TL üzerinde olduğu tespit edilmiştir.

Elektrik ödemelerinin incelenmesi sonucunda, 2022 yılında EPDK tarafından serbest tüketici sayılmak için belirlenen 1.100 kWh'lık limitin çok üzerinde elektrik sarfiyatı olmasına karşın 4734 sayılı Kanun'da belirlenen ihale usullerinden biri ile alım yapılmak yerine bölgede görevli tedarikçiden (VEPAŞ) doğrudan alım yapılmıştır.

Belediyenin mülkiyetinde olmayan ve tasarruf yetkisinin bulunmadığı Sahil Yolu'ndaki 2. Etap ve 3. Etap sınırları içerisindeki 10 ayrı ticari üniteyi mevzuata aykırı bir şekilde ihale ederek kiraladığı, yıl içinde sattığı 20 adet taşınmaz için sözleşme imzalanmadığı ortaya çıkmıştır.

Doğrudan alımlarda da alımların belli bir süreyi içermesine rağmen sözleşme hazırlanmadığı, doğrudan temin ya da pazarlık usulüyle yapılan mal alımlarında, hizmet alımlarında ve yapım işi alımlarında mevzuatta öngörülen %10'luk sınırın aşılmasına rağmen, aşan kısım için Kamu İhale Kurumu'ndan uygun görüş alınmadığı tespit edilmiştir. Bu anlamda 21.12.2022 tarihi itibarı ile Belediyenin mal alımlarında yasal limitinin 6.310.890,68 TL olduğu ancak giderin 55.219.735,41 TL olduğu yani harcama oranının %874,99 seviyesinde gerçekleştiği, hizmet alımlarında limitinin 3.908.003,41 TL olduğu ancak giderin 15.666.126 TL olduğu yani harcama oranının %400,87 seviyesinde gerçekleştiği ve yapım alımlarında limitinin 1.705.864,94 TL olduğu ancak giderin 5.028.092,29 TL olduğu yani harcama oranının %294,75 olduğu belirtilmiştir.

Aynı nitelikteki, aynı tarihli ve aynı birimin ihtiyacı olan alımları parasal limitin altında tutmak amacıyla kısımlara bölerek doğrudan temin yoluyla gerçekleştirdiği tespit edilmiştir. 18 Mart 2022 tarihinde açık ihale ile gerçekleştirilmesi gereken mıcır alımı ile ilgili belediyenin ihale yerine, aynı gün 9 kez doğrudan temin yoluyla mıcır alımına gittiği tespit edilmiştir.

2022 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi sonucunda; 2022/1164465, 2022/1096583, 2022/1067599, 2022/1066116, 2022/975404, 2022/647617, 2022/453591, 2022/444153, 2022/446639, 2022/433170 ve 2022/1330735 ihale kayıt numaralı alımlarının Kamu İhale Kanunu 21. maddesinin b fıkrasındaki gerekleri sağlamamalarına rağmen pazarlık usulü ile gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

İlçedeki minibüs hatlarının süre belirtilmeksizin ihale yoluyla kiralandığı ve sözleşmede belirtilen kira süresi dolmasına rağmen kira ilişkisinin devam ettiği, 48 adet minibüs hattının bazılarının süresiz ruhsat verildiği, bazılarının da süresiz çalışma adı altında üçüncü kişilere kiralandığı dikkat çekildi.

Belediyedeki 10 ayrı dolu müdürlüğe mevzuata aykırı bir biçimde vekâleten atama yapıldığı ve bu kişilere harcama yetkisi verildiği ortaya çıkmıştır.

Rahva bölgesindeki imar planı düzeltmeleri, dikey yollara orta refüj yapımı, harcama pusulası hizmet alımı, kamyon ve iş makinesi kiralama hizmet alımı işlerinin sözleşme yapılmadan gerçekleştiği, işçi ücretlerinden kesilen ve emanet hesabında tutulan sendika aidatlarının sendikaya ödenmediği, tespit edilmiştir.

Yukarıda onlarca bulgudan birkaçı verilmiş olup, daha önceki yıllarda Sayıştay'ın uyarılarının belediye tarafından dikkate alınmadığı ve tespit edilen usulsüzlüklerin düzeltilmediği konusu da ayrıca dikkat çekicidir.

Bu bağlamda Sayıştay'ın uyarıları ve kamuoyunun bütün tepkisine rağmen Tatvan Belediyesi'nin bilerek ve isteyerek yapmış olduğu yolsuzluk ve usulsüzlüklerin araştırılması kamu kaynaklarının, Tatvan halkına ait olan kaynakların bu şekilde pervasız ve açık bir şekilde harcanmasının önlenmesi için bir Meclis araştırması açılması elzemdir.

1	SEZAI TEMELLİ	MUŞ	h m
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	~~F~~
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	ceger
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	~~Vezir~~
5	KEZİBAN KONUKÇU KOK	İSTANBUL	~~K~~
6	NEJLA DEMİR	AĞRI	~~N~~
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	Perihan
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	Ayten
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	Beritan
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	Zeynep
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	Mehmet
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	Heval
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	Osman
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	Sümeyye
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	Ömer
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	Onur
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	George
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	B. Çubuk
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	Celal